

Oostduinkerke communal cemetery

Locatiebeschrijving

De gemeentelijke begraafplaats van Oostduinkerke is gelegen langs de André Geryllaan. Achteraan op deze begraafplaats is een Brits militair ereperk voor doden uit de Tweede Wereldoorlog ("Oostduinkerke Communal Cemetery"). Een andere ereperk herinnert aan de Belgische militairen en oud-strijders van beide wereldoorlogen, met centraal een gedenksteen. Daarnaast een afzonderlijk ereperk voor omgekomen verzetslieden uit de Tweede Wereldoorlog. Tussen de burgerlijke graven tenslotte zijn nog graven in verband met de Eerste Wereldoorlog terug te vinden.

Historische Achtergrond

Op de gemeentelijke begraafplaats van Oostduinkerke is onder meer een ereperk te vinden voor militairen en oud-strijders van beide wereldoorlogen. Verzetslieden van tijdens de Tweede Wereldoorlog liggen in een afzonderlijk ereperk. In een ander perk liggen Britse militairen van de meidagen 1940 begraven ("Oostduinkerke Communal Cemetery" genoemd). Tussen de burgerlijke graven kunnen onder meer 3 gelijkaardige grafzerken van de familie Arnoys teruggevonden worden: Polidore T. Arnoys werd geboren in 1893 in Bredene. Hij was 1ste sergeant-Majoor bij de 7de Compagnie van het 23ste Linieregiment. Op 25 juni 1918 overleed hij bij "Dixmude" en werd 2 dagen later begraven in Hoogstade. Waarschijnlijk werd hij dus na de Eerste Wereldoorlog overgebracht naar deze begraafplaats. Naast hem ligt zijn vrouw, Sophie R. Vermoote en Isidor Arnoys, weduwnaar van Sophie Vermoote. Waarschijnlijk is Sophie Vermoote na de oorlog hertrouwd met de broer van haar gesneuvelde echtgenoot. Hector Lowie werd geboren te Nieuwpoort. Hij was soldaat bij de 2de Lansiers te Spa en overleed in 1923 in het militair hospitaal van Aix-la-Chapelle. Vanaf midden oktober 1914 namen Belgische militairen hun intrek in Oostduinkerke, onder meer in de kerk, de pastorie en het gemeentehuis. Tegen het einde van de maand werd de gemeente door de vijand beschoten: er vielen 13 doden onder de burgerbevolking en de kerk liep zware schade op. Vele inwoners sloegen op de vlucht. De Belgische eenheden werden op 23 oktober 1914 vervangen door Fransen, waaronder koloniale Zouaven, die hier tot eind mei 1917 zouden blijven. Vanaf juni 1917 namen Britse eenheden de sector over. Zij gaven in juli 1917 het bevel dat de resterende bewoners de gemeente zouden verlaten (behalve een dertigtal gezinnen in de duinen). Het dorp kwam tijdens de oorlog vaak onder vijandelijk vuur te liggen. Het gemeentehuis brandde volledig af. Ook de kerk werd zwaar toegetakeld, zeker toen een kanon vlakbij deze kerk opgesteld stond in de zomer 1917. Na de wapenstilstand kwamen de eerste bewoners terug. Alle huizen waren beschadigd en op verschillende plaatsen waren er betonnen schuilplaatsen gemaakt. 25 huizen konden nog hersteld worden en talrijke barakken werden opgetrokken door het Koning Albertfonds. Begin november 1918, toen de pastoors teruggekeerd waren, werd de mis opnieuw opgedragen, in een herberg op de dorpsplaats. Datzelfde jaar nog werd een stenen kapel gebouwd op het kerkhof, met giften van het Amerikaans Rode Kruis. In 1919 gingen de werken van start voor de reconstructie van de kerk naar plannen van architect Buyck, in regionale, neogotische stijl. Eind 1920 kon de mis opgedragen worden in de herstelde parochiekerk, toen (tot 1940) nog even verderop in de Polderstraat. Eind 1920 werden ook de plannen van architect Pierre Vandervoort voor het nieuwe, neobarokke gemeentehuis goedgekeurd. Omwille van de hoge kostprijs van de bouwmaterialen, werd de uitvoering ervan echter uitgesteld tot 1929-1930. Begin jaren 1920 werd een gemeentelijk oorlogsmonument opgericht en werden de plannen gemaakt voor de herstellingswerken aan de gemeentewegen.

Kenmerken

Achteraan de gemeentelijke begraafplaats is er het Britse militaire ereperk "Oostduinkerke Communal Cemetery" uit de Eerste Wereldoorlog. Het wordt met een afrastering gescheiden van het Belgisch ereperk voor militairen en oud-strijders uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Centraal op dit perk staat een gedenkmuur in natuursteen met op een witte plaat: "Voor Vorst Vrijheid en Vaderland". Het monument wordt geflankeerd door vlaggenstokken. Daarrond verschillende rijen houten kruisjes voor Belgische militairen gestorven in de Eerste en Tweede Wereldoorlog en oud-strijders van de Eerste en/of Tweede Wereldoorlog. Er ligt ook een Fransman tussen. Tussen de rijen is telkens een strook gras en een pad. Tegenover de gedenkmuur een rij grafstenen voor leden van de plaatselijke verzetsgroep van het "Geheim Leger" in de Tweede Wereldoorlog. Op de burgerlijke begraafplaats liggen er verder nog oud-strijders begraven in een burgerlijk graf (waaronder een "oorlogsgeamputeerde" in perk E8). Opvallend zijn de 3 gelijkaardige grafzerken van de familie Arnoys centraal achteraan. In het perk B 6 kan men het graf van Hector Lowie terugvinden, in 1923 overleden in een militair hospitaal.

Bron : onroerend erfgoed